

Pismo Lokalne Rady Dzielnicy VII

Kurier Zwierzyniecki

Bielany – Chełm – Olszanica – Półwie Zwierzynieckie – Przegorzały – Wola Justowska – Zwierzyniec – Zakamycze

nr 1 (245)

www.dzielnica7.krakow.pl

KRAKÓW LUTY 2019

ISSN 1505-7062

egzemplarz bezpłatny

ZDANIEM PRZEWODNICZĄCEGO

Trasa Zwierzyniecka powraca...

Tak, to prawda! „Miasto” kolejny raz podchodzi do najtrudniejszego zadania inwestycyjnego, które planuje od kilkunastu lat. Pomijając lata osiemnastego i dziewiętnastego wieku, kiedy wyklarował się jeden z trzech proponowanych wariantów przebiegu trasy (wersja z tunelem pod Sikornikiem), to będzie trzecie podejście do tej inwestycji.

Radując się z powrotu działań zmierzających do opracowania dokumentacji Trasy Zwierzynieckiej, wyrażam swoje poparcie dla tej inwestycji. Moim marzeniem jest, abym miał jeszcze siłę przejechać motocyklem po otwartym odcinku trzeciej obwodnicy, czyli tunelem Trasy Zwierzynieckiej oraz Trasą Pychowicką i Łagiewnicką, a jeszcze dalej byłoby wystartować Trasą Balicką z okolic lotniska. Przy okazji zobaczyć tramwaj jadący do Przegorzały wraz z pętlą dla autobusów aglomeracyjnych i parkingiem P&R.

ciąg dalszy na str. 8 ➤

KONIEC PEWNEJ EPOKI

Czy po 1 września będzie można stosować grille i kominki?

Od 1 września 2019 r. w Krakowie będzie obowiązywał całkowity zakaz palenia węglem i drewnem. O ile temat w stosunku do pieców i palenisk węglowych jest jasny, wśród mieszkańców pojawiły się wątpliwości, jaka jest wykładnia przepisów prawa dotycząca palenia w kominkach i grillowaniu. Wyjaśniamy: zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego na terenie Krakowa palenie w kominkach będzie zabronione, użytkowanie ciężkich grillów stacjonarnych również, dopuszczalne będą tylko sezonowe instalacje przenośne (tj. grille rozkładane).

Zakaz stosowania paliw stałych (węgla, drewna i innych) nie tylko w piecach i kotłowniach będzie od 1 września 2019 r. dotyczył także palenia w kominkach. Szczegółowo określają to przepisy – uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego. W instalacjach spalania paliw dopuszczone będzie stosowanie wyłącznie: gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego (w tym skroplonego gazu ziemnego), propan-butanu, biogazu rolniczego lub innego rodzaju gazu palnego oraz lekkiego oleju opałowego.

ciąg dalszy na str. 9 ➤

w numerze:

➤ Skład Rady Dzielnicy VII w 8. kadencji
str. 2

➤ Z działalności Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec
str. 3

➤ Interwencje Mieszkańców
str. 4

➤ Jubileusz SP nr 32 Prośba o współpracę
str. 5

➤ Ulica Kościuszki – od traktatu po arterię
str. 6

➤ O figurze z ulicy Dojazdowej
str. 9

➤ Gdy chodnik staje się luksusem...
str. 10

SKŁAD RADY DZIELNICY VII ZWIERZYNIEC ÓSMEJ KADENCJI

Od lewej siedzą: Jerzy Milej, Julia Mach, Agnieszka Chyc-Sobczyk, Szczęśny Filipiak, Magdalena Mardyla, Iwona Kubacka, Marzena Garzeł i Krzysztof Jakubowski. Stoją od lewej: Andrzej Hawranek, Jakub Markowski, Krzysztof Kwarciak, Tomasz Jakubowski, Grzegorz Naprawski, Paweł Kowalski, Paweł Kajfasz, Grzegorz Bała, Maciej Tumidajski, Witold Górny, Marek Sikora, Marcin Kapusta i Andrzej Maria Hawranek (fot. S. Malik)

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I SPRAW SPOŁECZNYCH - JAKUB MARKOWSKI
KOMISJA EDUKACJI - PAWEŁ KAJFASZ
KOMISJA INFRASTRUKTURY - TOMASZ JAKUBOWSKI
KOMISJA KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ I BUDŻETU OBYWATELSKIEGO -
AGNIESZKA CHYC-SOBCZYK
KOMISJA KULTURY - MARZENA GARZEŁ
KOMISJA PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO I ARCHITEKTURY -
MAREK SIKORA
KOMISJA REWIZYJNA - JERZY MILEJ
KOMISJA SPORTU - ANDRZEJ HAWRANEK
KOMISJA ZIELENI - JULIA MACH

KOMISJA PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO I ARCHITEKTURY:

Grzegorz Bała, Krzysztof Jakubowski, Krzysztof Kwarciak, Grzegorz Naprawski, Maciej Tumidajski.

KOMISJA REWIZYJNA:

Andrzej Hawranek, Andrzej Maria Hawranek, Paweł Kowalski, Grzegorz Naprawski.

KOMISJA SPORTU:

Agnieszka Chyc-Sobczyk, Marek Sikora.

KOMISJA ZIELENI:

Marzena Garzeł, Witold Górny, Paweł Kajfasz, Marcin Kapusta, Iwona Kubacka, Krzysztof Kwarciak, Magdalena Mardyla, Grzegorz Naprawski.

Członkowie Komisji problemowych Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec:

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I SPRAW SPOŁECZNYCH:

Krzysztof Jakubowski, Tomasz Jakubowski, Marek Sikora.

KOMISJA EDUKACJI:

Agnieszka Chyc-Sobczyk, Marzena Garzeł, Marcin Kapusta, Paweł Kowalski, Julia Mach, Magdalena Mardyla, Jerzy Milej, Maciej Tumidajski.

KOMISJA INFRASTRUKTURY:

Grzegorz Bała, Witold Górny, Paweł Kajfasz, Paweł Kowalski, Krzysztof Kwarciak, Magdalena Mardyla, Jakub Markowski, Jerzy Milej, Grzegorz Naprawski, Marek Sikora, Maciej Tumidajski.

KOMISJA KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ I BUDŻETU OBYWATELSKIEGO:

Szczęśny Filipiak, Witold Górny, Andrzej Hawranek, Andrzej Maria Hawranek, Krzysztof Kwarciak, Julia Mach.

KOMISJA KULTURY:

Agnieszka Chyc-Sobczyk, Szczęśny Filipiak, Krzysztof Jakubowski, Iwona Kubacka.

ZARZĄD DZIELNICY VII ZWIERZYNIEC

Szczęśny Filipiak - przewodniczący

DYŻUR: CZWARTEK W GODZ. 12.00 – 14.00

Witold Górny - zastępca przewodniczącego

DYŻUR: I WTOREK MIESIĄCA W GODZ. 15.30 – 17.00

Magdalena Mardyla - członek Zarządu

DYŻUR: IV WTOREK MIESIĄCA W GODZ. 15.30 – 17.00

Krzysztof Jakubowski - członek Zarządu

DYŻUR: II WTOREK MIESIĄCA W GODZ. 15.30-17.00

Krzysztof Kwarciak - członek Zarządu

DYŻUR: III WTOREK MIESIĄCA W GODZ. 15.30-17.00

CZŁONKOWIE ZARZĄDU DYŻURUJĄ W SIEDZIBIE RADY I ZARZĄDU DZIELNICY VII ZWIERZYNIEC

UL. PRUSA 18, 30-117 KRAKÓW

Z DZIAŁALNOŚCI RADY DZIELNICY VII

17 GRUDNIA 2018 R.
ODBYŁA SIĘ I SESJA RADY
DZIELNICY VII
ZWIERZYNIEC.

Podjęto jedną uchwałę:

Uchwała nr I/1/2018

w sprawie wyboru Przewodniczącego Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec (Przewodniczącym Rady i Zarządu Dzielnicy VII został *Szczesny Filipiak*).

21 GRUDNIA 2018 R. ODBYŁA SIĘ II
SESJA RADY DZIELNICY VII ZWIE-
RZYNIEC.

Podjęto następujące uchwały:

Uchwała nr II/2/2018

w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec (Zastępcą Przewodniczącego Zarządu Dzielnicy VII został *Witold Górny*).

Uchwała nr II/3/2018

w sprawie ustalenia liczby osób wchodzących w skład Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec (ustalono, że Zarząd będzie liczył pięć osób).

Uchwały nr II/4/2018, nr II/5/2018, nr II/6/2018

w sprawie wyboru członka Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec (Członkami Zarządu zostali: *Magdalena Mardyla, Krzysztof Jakubowski, Krzysztof Kwarciak*).

Uchwała nr II/7/2018

w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/8/2018

w sprawie powołania Komisji Komunikacji Społecznej i Budżetu Obywatelskiego Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/9/2018

w sprawie powołania Komisji Infrastruktury Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/10/2018

w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/11/2018

w sprawie powołania Komisji Sportu Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/12/2018

w sprawie powołania Komisji Zieleni Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/13/2018

w sprawie powołania Komisji Edukacji Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/14/2018

w sprawie powołania Komisji Planowania Przestrzennego i Architektury Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/15/2018

w sprawie powołania Komisji Kultury Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr II/16/2018

w sprawie upoważnienia Zarządu Dzielnicy VII do wyboru przedstawicieli Dzielnicy do wykonywania zadań, o których mowa w § 3 pkt 5 Statutu Dzielnicy.

Uchwała nr II/17/2018

w sprawie opinii dotyczącej zbycia działki nr 313/20, obręb 8 Krowodrza przy ul. Chełmskiej w Krakowie (*Rada wydała w powyższej sprawie opinię pozytywną*).

Uchwała nr II/18/2018

w sprawie opinii do projektu budowlanego budowy miejsc postojowych przy ul. Kasztelańskiej w Krakowie (*Rada pozytywnie zaopiniowała projekt wykonany na zlecenie Zarządu Dróg Miasta Krakowa*).

10 STYCZNIA 2019 R. ODBYŁA SIĘ III
SESJA RADY DZIELNICY VII ZWIE-
RZYNIEC.

Podjęto następujące uchwały:

Uchwała nr III/19/2019

w sprawie opinii dotyczącej zbycia działki nr 234/1, obręb 51, jednostka ewidencyjna Krowodrza przy ul. Majówny w Krakowie (*Rada wydała w powyższej sprawie opinię pozytywną*).

Uchwała nr III/20/2019

w sprawie opinii dotyczącej ustanowienia prawa trwałego zarządu na części nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 1/1 obr. 18 Krowodrza przy al. Kasy Oszczędności Miasta Krakowa (*Rada wydała w powyższej sprawie opinię pozytywną*).

Uchwała nr III/21/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Kultury Rady Dzielnicy VII (przewodniczącą została *Marzena Garzel*).

Uchwała nr III/22/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Zieleni Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec (przewodniczącą została *Julia Mach*).

Uchwała nr III/23/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Edukacji Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został *Paweł Kajfasz*).

Uchwała nr III/24/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został *Jerzy Milej*).

Uchwała nr III/25/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Komunikacji Społecznej i Budżetu Obywatelskiego Rady Dzielnicy

VII (przewodniczącą została *Agnieszka Chyc-Sobczyk*).

Uchwała nr III/26/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Sportu Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został *Andrzej Hauranek*).

Uchwała nr III/27/2019

w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został *Jakub Markowski*).

Uchwała nr III/28/2019

w sprawie opinii dotyczącej ustalenia warunków zabudowy dla zamierzenia inwestycyjnego przy ul. Księcia Józefa w Krakowie (*Rada negatywnie zaopiniowała zamiar budowy zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażem podziemnym, naziemnymi miejscami postojowymi i zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą techniczną; ponadto Rada zawnioskowała o zmniejszenie obszaru „analizy urbanistycznej” dla planowanej inwestycji*).

Uchwała nr III/29/2019

w sprawie opinii dotyczącej ustalenia warunków zabudowy dla zamierzenia inwestycyjnego przy ul. Księcia Józefa w Krakowie (*Rada negatywnie zaopiniowała zamiar budowy budynku wielorodzinnego z garażem podziemnym, naziemnymi miejscami postojowymi, infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu; ponadto Rada zawnioskowała o zmniejszenie obszaru „analizy urbanistycznej” dla planowanej inwestycji*).

Uchwała nr III/30/2019

w sprawie opinii dotyczącej ustalenia warunków zabudowy dla zamierzenia inwestycyjnego przy ul. Na Lotnisko w Krakowie (*Rada pozytywnie zaopiniowała zamiar budowy stacji paliw wraz z budynkiem usługowym i wiatą, zbiornikami paliwa płynnego, paliwa LPG i instalacjami do ich dystrybucji oraz budynkiem restauracji z infrastrukturą towarzyszącą, wjazdami i wyjazdami*).

Uchwała nr III/31/2019

w sprawie opinii dotyczącej koncepcji zagospodarowania terenu dla zadania pn.: „Opracowanie koncepcji szlaku rekreacyjno-sportowego otaczającego Błonia Krakowskie wraz z opracowaniem kompletnej, pełnobrańkowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla poszerzenia ul. Na Błoniach wzdłuż rzeki Rudawy, na odcinku od al. Focha do ul. Piastowskiej, dla Zarządu Zieleni Miejskiej

w Krakowie” (Rada negatywnie zaopiniowała koncepcję, zgłaszając następujące uwagi:

» przejazd rowerowy przez al. 3 Maja w Cichym Kąciku powinien wprowadzać ruch rowerów w ruch ogólny,

» zasady poruszania się samochodów po ul. Na Błoniach powinny być precyzyjniej dookreślone,

» unosi się o likwidację ścieżki rowerowej 10 metrów przed łukiem u zbiegu al. Focha oraz al. 3 Maja i przekształcenie tego odcinka w ciąg pieszo-rowerowy,

» unosi się o połączenie fragmentem chodnika terenu przystanku „Instytut Reumatologii” z drogą dla pieszych, biegnącą wzdłuż Błoni po stronie zachodniej [czyli po stronie skrzyżowania al. Focha z ul. Kasztelańską]; ułatwi to wysiadającym z autobusów skierowanie się do kolejnego przejścia dla pieszych w rejonie al. Focha 39,

» unosi się o umożliwienie rowerzystom wyjeżdżającym z ul. Kraszewskiego przejazd na wprost w celu wjazdu na drogę dla rowerów, biegnącą wzdłuż Błoni, ponieważ poruszanie się jeźdźcą al. Focha na rowerze byłoby niezgodne z przepisami [art. 33. ust. 1. ustawy prawo o ruchu drogowym]].

Uchwała nr III/32/2019 w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Planowania Przestrzennego i Architektury Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został Marek Sikora).

Uchwała nr III/33/2019 w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Infrastruktury Rady Dzielnicy VII (przewodniczącym został Tomasz Jakubowski).

OPRACOWAŁA: **GRAŻYNA ROJEK**

PEŁNY TEKST UCHWAŁ DOSTĘPNY JEST NA STRONIE INTERNETOWEJ DZIELNICY VII www.dzielnica7.krakow.pl ORAZ W BIULETYNIE INFORMACYJNYM URZĘDU MIASTA KRAKOWA: www.bip.krakow.pl

INTERWENCJE MIESZKAŃCÓW

Mieszkańcy ulicy Poniedziałkowy Dół interweniowali w dzielnicy w sprawie zalegającego błota, co jest szczególnie uciążliwe, zwłaszcza po opadach deszczu. 15 listopada 2018 roku odbyła się wizja w terenie, na której ustalono, że na granicy lasu zostaną posadowione drewniane palisady, wyłapujące większe elementy spływającego poszycia. Zarząd Dróg Miasta Krakowa w nawiązaniu do wizji poinformował, że na przełomie II

i III kwartału br. wykona na tej ulicy stosowne zabezpieczenie.

Mieszkanka ulicy Rzepichy zwróciła się z prośbą o położenie chodnika na tej ulicy.

W odpowiedzi udzielonej Mieszkanke, Rada Dzielnicy powołała się na pismo Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu z 2016 r., w którym szacunkowy koszt budowy chodnika przy ul. Rzepichy na odcinku od ul. Zakamycze do ul. Chełmskiej określony został na 4 miliony złotych plus koszty opracowania dokumentacji projektowej. Poinformowano również zainteresowaną, że wobec braku możliwości sfinansowania ww. zadania przez Dzielnicę, Rada rokrocznie wnioskuję o umieszczenie go w budżecie Miasta Krakowa. Ostatnia uchwała w tej sprawie podjęta została w sierpniu 2018 r. (Uchwała nr XLVII/414/2018).

Mieszkańcy ulicy Jesionowej interweniowali w sprawie bezpieczeństwa na tej ulicy. Odbyła się wizja w terenie, na podstawie której podjęto uchwałę wnioskującą o wyznaczenie przejścia dla pieszych w rejonie posesji nr 13, ustawienie znaków drogowych ograniczających prędkość do 40 km/h oraz lustra vis-à-vis wyjazdu z ww. posesji.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa poinformował, że wnioskowane zmiany zostaną wprowadzone w życie na przełomie I i II kwartału 2019 r.

Mieszkańcy ulicy Kamedulskiej zwrócili się z prośbą o podjęcie działań, mających na celu montaż progów zwalniających na remontowanym odcinku tej ulicy, pomiędzy skrzyżowaniem z ul. Nietoperzy a skrzyżowaniem z ul. Pajęczą. Montaż progów znacznie ograniczyłby prędkość poruszających się samochodów i podniósłby bezpieczeństwo w tym obszarze.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa w odpowiedzi na postulaty mieszkańców, po przeprowadzeniu wizji w terenie, wyjaśnił, że: „zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 roku w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa drogowego i warunków umieszczania ich na drogach (Dziennik Ustaw Nr 220, poz. 2181, z późn. zmianami) progów zwalniających nie można umieszczać bliżej niż 30 m od przejść dla pieszych, jak również 40 m od skrzyżowań. Dodatkowo ze względu na występujące na ul. Kamedulskiej poziome łuki drogi, zjazdu do posesji, podłużny spadek jezdni, brak odwodnienia (duże prawdopodobieństwo zale-

wania terenów zlokalizowanych w rejonie montażu progów), a także szerokość jezdni, montaż progów zwalniających we wskazanej lokalizacji nie spełnia warunków określonych w załączniku do ww. rozporządzenia”. Jednocześnie Zarząd Dróg Miasta Krakowa poinformował, że: „z uwagi na parametry techniczne jezdni (wąski odcinek drogi) zostanie opracowany docelowy projekt organizacji ruchu, uwzględniający uzupełnienie brakującego znaku B-1 (zakaz ruchu w obu kierunkach) z tabliczką „Nie dotyczy mieszkańców ul. Kamedulskiej i służb technicznych” na wlocie ul. Kamedulskiej od strony ul. Nietoperzy. Uzupełnienie oznakowania wyeliminuje ruch tranzytowy w przedmiotowym rejonie. Z uwagi na powyższe, Zarząd Dróg Miasta Krakowa informuje, że montaż progów zwalniających w przedmiotowej lokalizacji jest niemożliwy”.

Stowarzyszenie Miłośników Starego Salwatora zawnioskowało o zmianę przebiegu drogi wojewódzkiej DW 780, na odcinku od mostu Zwierzynieckiego do Mostu Dębnickiego.

Uważając wniosek mieszkańców za zasadny, Rada Dzielnicy (mimo że pismo skierowano tylko do jej wiadomości) wystosowała pismo do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Krakowie, popierając postulat mieszkańców i Stowarzyszenia, aby drogę skierować na most Zwierzyniecki, a następnie na ul. Zielińskiego i ul. Monte Cassino.

W odpowiedzi Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, pismem z 21.01.br., poinformował, że: nie zgłasza zastrzeżeń do przedmiotowej inicjatywy i pozytywnie opiniuje wspomniany wniosek. Równocześnie jednostka informuje, że: w takich sprawach pełni rolę jedynie opiniodawczą, natomiast procedurę zmiany kategorii dróg przeprowadza Departament Transportu i Komunikacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Otrzymane od Stowarzyszenia pisma (wraz z pozytywną opinią ZDW w Krakowie) zostały skierowane do Urzędu Marszałkowskiego celem podjęcia działań zmierzających do zmiany kategorii drogi. Ponadto ZDW poinformował, że przepisy ustawy o drogach publicznych, na podstawie których dokonywane są zmiany kategorii dróg publicznych, a tym samym jej przebiegu, przewidują, iż uchwały kończące procedurę przekwalifikowania drogi mogą zostać podjęte najpóźniej do 30 września danego roku, aby zmiana mogła wejść w życie od początku kolejnego roku. W związku z tym, jeżeli

przedstawiony wniosek uzyska akceptację Zarządu Województwa Małopolskiego, wymagana procedura powinna zostać sfinalizowana przed końcem III kwartału br. Zatem zmiana będzie mogła wejść w życie dopiero od 1 stycznia 2020 roku.

Należy podkreślić, że aby zmiana kategorii drogi mogła zostać dokonana nie wystarczą działania podjęte po stronie Województwa. Uchwała o pozbawieniu kategorii dróg wojewódzkich ulic Księcia Józefa i Tadeusza Kościuszki oraz zaliczeniu w zamian do kategorii dróg wojewódzkich ulic generała Zielińskiego i Monte Cassino, musi mieć odzwierciedlenie w odwrotnej uchwale Rady Miasta Krakowa: o zaliczeniu ulic obecnej drogi DW 780 do kategorii drogi powiatowej oraz pozbawieniu kategorii drogi powiatowej ulic mających stanowić nowy przebieg drogi wojewódzkiej. W związku z tym równolegle, odpowiednią dla dróg powiatowych procedurę muszą przeprowadzić stosowne organy Miasta Krakowa. Przedstawiona przez Stowarzyszenie Miłośników Starego Salwatora opinia ówczesnie funkcjonującego ZIKiT jest jedynie wstępną opinią „pod kątem zarządzania ruchem”. Bez właściwych formalnych decyzji ze strony Miasta oraz kończących procedurę odpowiednich uchwał Rady Miasta Krakowa, zmiana przebiegu drogi wojewódzkiej nie wywoła skutku prawnego.

OPRACOWAŁA: **TERESA MACHOWSKA**

Ciąg dalszy interwencji
w kolejnym numerze Kuriera Zwierzynieckiego.

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW wielkogabarytowych w zabudowie jednorodzinnej w Dzielnicy VII

4. tydzień miesiąca

23-26 kwietnia 2019 r.

22-26 lipca 2019 r.

21-25 października 2019 r.

Odbiór odpadów odbywa się na podstawie zgłoszenia raz na kwartał.

Zgłoszenia należy dokonać w ostatnim tygodniu poprzedzającym wyznaczony termin w harmonogramie, kierując go drogą elektroniczną na adres:

uslugi@mpo.krakow.pl

lub telefonicznie pod numerem

(12) 64-62-395, 328,393,395.

Odpady powinny być gromadzone nie wcześniej niż 24 godziny przed wyznaczonym terminem.

ZBLIŻA SIĘ JUBILEUSZ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 32

W związku z planowanymi w listopadzie 2019 roku obchodami 120-lecia Szkoły Podstawowej nr 32, zwracamy się z prośbą o czasowe udostępnienie wspomnień, fotografii i innych pamiątek dotyczących szkoły. Szczególnie pożądane są materiały z pierwszej połowy ubiegłego wieku.

Chętnych do współpracy prosimy o kontakt
z nauczycielem szkoły, Jerzym Węgrzyniakiem – tel. 500-800-353.

Kraków

Termin składania wniosków do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa

został wydłużony do

1 kwietnia 2019 r.

Własnoręcznie podpisane wnioski (z podaniem imienia i nazwiska, adresu lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczeniem nieruchomości, której dotyczą) można wnosić:

- na piśmie w Urzędzie Miasta Krakowa w Punktach Obsługi Mieszkańców (stanowiska informacyjno-podawcze),
- drogą pocztową na adres:
Urząd Miasta Krakowa,
Biuro Planowania Przestrzennego,
ul. Józefa Sarego 4, 31-047 Kraków,
- drogą elektroniczną: za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP lub w postaci elektronicznej, opatrzone bezpiecznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

więcej informacji na:

www.bip.krakow.pl

Studium dla Krakowa. Wspólna wizja, jeden cel.

#zaprojektujMYKraków

E-DOWODY OSOBISTE

Od 4 marca 2019 r. każda osoba uprawniona do posiadania dowodu osobistego będzie mogła złożyć wniosek o wydanie nowego e-dowodu.

E-dowód umożliwił będzie: • logowanie do portalu administracji publicznej (np. ePUAP) • elektroniczne podpisywanie dokumentów (podpis osobisty) • korzystanie z automatycznych bramek granicznych, np. na lotniskach.

Wszelkie dodatkowe informacje, w tym jak korzystać z e-dowodu, znajdują się na stronie:

www.edowod.gov.pl

PRZEPROSINY

Pan Jerzy Węgrzyniak, laureat Lajkoników 2018

W ostatnim numerze Kuriera Zwierzynieckiego (KZ nr 6 [244] grudzień 2018), do tekstu „Święto Dzielnicy VII Zwierzyniec”, zakradła się przykra pomyłka. Przeinaczeniu uległo nazwisko jednego z laureatów Nagrody Lajkonika – Jerzego Węgrzyniaka. Redakcja Kuriera przeprasza niniejszym Pana Jerzego za to uchybienie.

SZCZESNY FILIPAK

DYŻURY PRZEDSTAWICIELI STRAŻY MIEJSKIEJ W DZIELNICY VII

odbywają się

**w III wtorek miesiąca,
w godzinach od 16:00-17:00**

w siedzibie Rady Dzielnicy VII ul. B. Prusa 18

Ulica Kościuszki – od traktu po arterię

Ruszą przygotowania do kolejnej generalnej przebudowy ul. Kościuszki. Kiedy ten numer Kuriera dotrze do rąk Czytelników, będzie już po konsultacjach z mieszkańcami przeprowadzonych w siedzibie Rady Dzielnicy od 11 do 14 lutego br. Tekst ten przybliży historię tej ważnej, nie tylko w skali Dzielnicy, ulicy i jej najważniejsze historyczne przeobrażenia.

Od średniowiecza do czasów Twierdzy

Na Półwsiu Zwierzynieckim lokowanym na prawie niemieckim, z wydzielonej części Zwierzynia przez przeorysę norbertanek Stredkę (1327 r.), rolę głównej arterii pełnił od zawsze wytyczony jeszcze w średniowieczu trakt, nazwany u progu XX stulecia ul. Kościuszki. W zamierzonych czasach prowadził tylko do klasztoru Norbertanek i kościoła Najświętszego Salwatora. Dopiero później przedłużono go w kierunku Bielani i przeprawy do Tyńca (dziś ul. Księcia Józefa).

W połowie XIX wieku poszerzona i utwardzona już ulica stała się ważnym ze względów strategicznych połączeniem pomiędzy fortyfikacjami powstającej wówczas Twierdzy Kraków. To wtedy główna arteria Półwsia Zwierzynieckiego zyskała charakter podmiejskiej alei obsadzonej obustronnie zielenią. Długo nie zmieniał się charakter zabudowy, z dominacją niskich na ogół parterowych domów. Nic zatem dziwnego, że przez długi czas najwyższym budynkiem ulicy był piętrowy, XVII-wieczny Dwór Łowczego – pieczolowicie odrestaurowany i zaadaptowany przez obecnego użytkownika Instytut Wydawniczy Znak.

Ulica Kościuszki

Chociaż zabudowa o charakterze podmiejskim dominowała tu jeszcze dłu-

ul. Kościuszki z 1933 r., z zachowanym jeszcze budynkiem tzw. Organistówki (zostanie opisana w cyklu „Zwierzyniec na starej fotografii”). Fot., 1933, NAC

Kurier Zwierzyniecki

rozplanowanego, wzorcowego miasteczka-ogrodu (1909-1913) – po raz pierwszy narodził się pomysł stałego połączenia komunikacyjnego z miastem.

ul. Kościuszki widziana od strony ul. Flisackiej (fotografia zostanie precyzyjnie opisana w cyklu „Zwierzyniec na starej fotografii”). fot. 1910 r., archiwum autora

go, wraz z intensywnym rozwojem Krakowa i sąsiednich gmin – począwszy od lat 70. XIX stulecia – ożywienie w ruchu budowlanym przyszło też na Półwsie i ul. Kościuszki. Początkowo stawiano domy

piętrowe, jeszcze przed rokiem 1900 pojawiać zaczęły się nieśmiało dwupiętrowe, a tuż przed wybuchem I wojny światowej zabudowa sięgała już – w nielicznych przypadkach – nawet trzech pięter. Ożywiony ruch budowlany nie ominął też wytyczonych w sąsiedztwie ulic, a rzecz miała już ścisły związek z przyłączeniem Półwsia Zwierzynieckiego i Zwierzynia do Kra-

kowa, usankcjonowanym dekretem 1 kwietnia 1910 roku.

Co do samej nazwy ulicy warto wspomnieć o sporze władz Półwsia – toczonym w latach 1910-1911 – z sąsiednią gminą Dębniaki, która też miała „swoją” ul. Kościuszki. Dębniaki jednak ustąpiły, a ich główną ulicę nazwano imieniem towarzysza broni Naczelnika i jednego z dowódców Insurekcji – generała Antoniego Madałińskiego.

Kiedy na bezpośrednim zapleczu ul. Kościuszki, na wzgórzu salwatorskim, ukończono budowę Osiedla Urzędniczego – efektownie

Omnibus czy tramwaj

Tymczasem linia tramwajowa doprowadzona była w 1902 roku tylko do końca ul. Zwierzynieckiej. Zatrzymała

Skrzyżowanie ulic Flisackiej i Kościuszki z pochodzącym z połowy XIX w. domem rodziny Brontewskich, zburzonym w 1974 roku. Fot. 1942 r., archiwum autora

ją brama forteczna przebita w nasypie kolei obwodowej, która biegła przez most Dębnicki i dzisiejsze Aleje Trzech Wieszców. W 1911 roku kolej wprowadzie zlikwidowano, a nasyp zniwelowano, jednak wiadomo było, że poprowadzenie linii tramwajowej w kierunku Salwatora to nie kwestia kilku tygodni. Wówczas narodził się pomysł uruchomienia linii autobusowej, bo nie wymagało to aż tak dużych nakładów.

Jak należy się domyślać, to nie miasto, ale mieszkańcy osiedla na Salwatorze założyli spółkę, która uruchomiła pierwszą na ziemiach polskich linię miejskiej komunikacji zbiorowej. Podkreślimy „miejskiej”, bowiem linie podmiejskie (m.in. do Wieliczki czy Swoszowic), działały już kilka lat

Początkowy fragment ulicy na fotografii z 1938 r., z nieistniejącymi domami u zbiegu z ul. Włóczków. Fot. 1938 r., archiwum autora

Ulica podczas remontu jesienią 1969 r. Na wprost cztery nieistniejące domy u zbiegu z ul. Flisacką, zburzone w 1974 r., Fot. 1969 r., archiwum rodziny Broniewskich

wcześniej. W lipcu 1911 roku na trasę Dworzec Główny-Salwator, wyruszyły cztery „omnibusy automobilowe”, a ciężar obsługi wzięła na swe barki firma „Galicyjski Auto-Garage”, należąca do Włodzimierza Ustyanowicza i Wilhelma Rippera, skądinąd pionierów krakowskiego automobilizmu.

Przedsięwzięcie okazało się rentowne. Niewielkie autobusy z wejściem z tyłu, mieściły około 16 osób na umieszczonych wzdłuż bocznych ścian ławkach. Kabina kierowcy była wyodrębniona, z daszkiem osłaniającym przednią szybę, a pojazd poruszał się na szprychowych kołach z pełnymi, lanymi oponami. Linia przetrwała do sierpnia 1912 roku, kiedy to rozpoczęto prace przy układaniu szyn tramwajowych.

Doprowadzenie linii tramwajowej – w styczniu 1913 roku – biegnącej od nowo otwartego III Mostu, było na pewno przełomowym wydarzeniem w historii Półwsia i w życiu jego mieszkańców.

Początkowo trasa kończyła się 300 m przed Salwatorem (przy moście na Rudawie), ale przedłużono ją po oddaniu do użytku pętli, już w 1917 roku.

Bruki, nowy most i asfalt

W połowie lat 20. ul. Kościuszki otrzymała solidne bruki z bazaltowej kostki, betonowe obustronne chodniki urządzone jeszcze przed 1910 rokiem. Boczne ulice Półwsia nie miały takiego szczęścia. Większość z nich czekała na asfalt aż do końca lat 60.

Poważną operacją stała się niespodziewanie, wymiana zbyt wąskiego, wysłużonego (liczył 55 lat), żelaznego mostu na Ruda-

Widok ulicy w kierunku mostu, po lewej (na pierwszym planie), nieistniejące, zburzone w 1974 r. domy. Fot. ok. 1955 r., Daniel Zawadzki

Wizualizacja fragmentu wyremontowanej ulicy

wie, rozpoczęta wiosną 1965 roku. Była to istna droga przez mękę zarówno dla wykonawców, jak i mieszkańców. Most ukończono definitywnie wraz z puszczeniem ruchu tramwajowego dopiero w grudniu 1967 roku.

Na kolejną poważną przebudowę ul. Kościuszki czekała krótko, bo do jesieni 1969 roku. Przesunięto wówczas tory tramwajowe, aby upłynnić ruch aut, urządzone wysepki przystankowe, a kostkę pokryto asfaltem.

Ostatni odnotowany remont, to wymiana torowiska i nawierzchni ulicy, a także – po raz kolejny – przebudowa mostu, w 1999 roku.

KRZYSZTOF JAKUBOWSKI

Trasa Zwierzyniecka powraca...

▷ [ciąg dalszy ze str. 1](#)

Czy to możliwe, że mieszkańcy Zwierzynicy doczekają się magistrali, która pozwoli przywrócić prawdziwy ruch lokalny na głównych ulicach dzielnicy, które nigdy nie były przewidziane dla tak olbrzymiego natężenia ruchu jakie występuje obecnie? Ulice Królowej Jadwigi, Jesionowa, Starowska i Księcia Józefa nie mogą pełnić roli połączeń tranzytowych pomiędzy północnym a południowym obszarem Krakowa.

W najbliższych miesiącach zostanie rozstrzygnięty (mam nadzieję) przetarg wyłaniający wykonawcę koncepcji wraz z uzyskaniem warunków środowiskowych dla tej inwestycji. Żyję wielką nadzieją, że nie popełni on błędów poprzedników i kolejny raz nie pozostawi nas zawiedzionych. Tym bardziej, że – według mojej oceny – nie będzie do czterech razy sztuka.

Poprzednie koncepcje poległy choćby z tak prozaicznych powodów jak wykonanie ekspertyzy herpetologicznej w lutym. Oczywiście będąc dość radosną osobą, mógłbym powiedzieć o fantazji osób liczących występowanie płazów na danym obszarze w zimie, ale skutki takich działań narażają nas na straty czasu, pieniędzy, a być może bezpowrotną utratę na zbudowanie tak ważnego dla Zwierzynicy układu drogowego.

Rada Dzielnicy jeszcze przed rozpisaniem przetargu zawnioskuje o wykonanie koncepcji wielowariantowej, uwzględniającej zarówno pomysł budowy mostu nad Wisłą, jak i przeprowadzenia przeprawy przez Wisłę tunelem pod rzeką.

Pomysł wykonania takiej koncepcji był przedyskutowany wraz z radnymi miasta, przedstawicielami prezydenta oraz ekologów już ponad rok temu. Ważne abyśmy poznali możliwości wykonania obu wariantów oraz ich kosztorysy, a także dowiedzieli się z jakimi dodatkowymi rozwiązaniami należy się

liczyć. Wtedy powinny nastąpić konsultacje społeczne, tak aby mieszkańcy zadecydowali, które rozwiązanie będzie najbardziej uzasadnione.

Trasa Zwierzyniecka to inwestycja, która może być największą tego typu w Polsce i należy do niej podejść z wielką rozważą. Należy pamiętać, że będzie ona służyć milionom osób i wielu pokoleniom. Być może przy odpowiednim rozwoju miasta będzie to tak naprawdę przyszła pierwsza obwodnica, a obecna pierwsza i druga będą bardzo lokalnymi połączeniami z preferencją dla pieszych i rowerzystów.

Gorąco zachęcam mieszkańców Zwierzynicy i Krakowa do aktywnego „kibicowania” naszym urzędnikom, aby prace nad projektowaniem, realizacją i zdobywaniem środków finansowych dla Trasy Zwierzynieckiej oraz innych inwestycji z nią związanych były prowadzone profesjonalnie i dynamicznie.

Mocno trzymajmy kciuki!

SZCZĘSNY FILIPIAK

Projekt Trasy Zwierzynieckiej w poprzedniej koncepcji

Michał Pawluśkiewicz 1944-2019

27 stycznia zmarł Michał Pawluśkiewicz, wielki miłośnik przyrody i wszystkich żywych stworzeń. Wywodził się z Nowego Targu, z rodziny o głęboko zakorzenionych lokalnych tradycjach oraz zamiłowaniach humanistycznych i artystycznych. Jego brat Jan Kanty był założycielem kabaretu „Anawa”, niezapomnianego dzięki osobowości Marka Grechuty. To jeszcze w latach 60., właśnie w „Anawie”, poznał Michał śliczną wiolonczelistkę – nieśmiertelnioną w piosence Skaldów, Annę Wójtowicz – która wkrótce została jego żoną.

Kiedy wspólnie, wraz z dziećmi Joanną i Michałem juniorem, zamieszkali u stóp lasu pod Sikornikiem, Michał z właściwą sobie pasją zaczął dbać o najbliższe sąsiedztwo. Sprzątał las, dokarmiał ptaki, zabezpieczał ścieżki. Z czasem założył Stowarzyszenie Przyjaciół Drzew i Ptaków „Sikornik”, nadając tej spontanicznej działalności skromne ramy organizacyjne. Od tam prowadził też m.in. „leśne klasy”, czyli warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży.

Odszedł nagle i niespodziewanie, bez pożegnania. Tak jakby miał za chwilę wrócić, co – znając jego specyficzne poczucie humoru – nie było wcale wykluczone. Chociaż nie wiadomo gdzie dokładnie znalazł się Michał, należy żywić nadzieję, że wokół ma mnóstwo wiecznych zielonych drzew i chmarę kolorowych ptaków, bo taki sztafaż kochał chyba najbardziej. Tymczasem, okolice Sikornika będą bez niego już na zawsze i puste i smutniejsze, niezależnie od pory dnia i roku.

**Radni Dzielnicy VII
Zwierzyniec**

O figurze z ulicy Dojazdowej (Włóczków) i remontach kapliczek

W lutym br. Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec zwróciła się do miejskiego konserwatora zabytków o przystąpienie do restauracji kamiennego obelisku, zwieńczonego metalowym krzyżem, z przedstawieniem Męki Chrystusowej, posadowionego przy murze przeciwpowodziowym, przy ul. Dojazdowej.

Jest to rodzaj figury przydrożnej, ustawianej zwłaszcza na przełomie XIX/XX wieku, na rozstajach ważniejszych dróg. Nie inaczej było i z tą figurą, bowiem niegdyś stała ona przy ul. Włóczków, blisko jej skrzyżowania z ul. Kościuszki. Stała – co warto podkreślić – dokładnie na środku ulicy. Już od początku lat 60., w obliczu nasilającego się ruchu samochodowego, władze miasta nosiły się z zamiarem przeniesienia stamtąd figury. Tym bardziej, że było to już po likwidacji wjazdu na ul. Kościuszki z ul. Syromkomi. Ostatecznie nastąpiło to w 1964 roku, a wybór nowej lokalizacji – przy ul. Dojazdowej – był niezbyt szczęśliwy ale cóż, takie były czasy. Niestety, ale właśnie kwestia lokalizacji – teren nie należy do gminy – może być poważną przeszkodą do podjęcia prac przy odnowie.

Dziś obelisk wykonany z piaskowca nosi ślady licznych przemałówek i prowizorycznych zabezpieczeń wykonanych w dobrej wierze, choć bez znajomości przedmiotu. Niezbędne będzie gruntowne odczyszczenie i hydrofobizacja. Sam krzyż jest w niezłym stanie i wymaga jedynie wypiskowania, i pokrycia powłoką antykorozyjną.

Drobnej rekonstrukcji i uzupełnień (brak bramki, skradzionej zapewne przez zło-

„Przydrożna” figura Męki Chrystusowej, obecnie stojąca przy ul. Dojazdowej

fot. K. Jakubowski

miarzy), wymaga metalowe ogrodzenie figury, wykonane w połowie lat 60. z kutych elementów, sięgające wysokości ok. 1 m.

* * *

Na koniec istotna informacja. Czytelnicy Kuriera, po lekturze zamieszczonego w ostatnim numerze tekstu o kapliczce u zbiegu ulic Królowej Jadwigi i Nad Zalewem, mogli odnieść wrażenie, że Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec jest w stanie finansować odnowienie tego typu obiektów. Tymczasem, w tym przypadku Rada wyjątkowo odciążyła budżet miasta i przeznaczyła środki, bo stan wykonanej z modrzewiowego drewna kapliczki był na tyle fatalny, że należało szybko podjąć prace rewitalizacyjne.

Wyjaśnić należy, że Rada nie dysponuje i nigdy nie dysponowała środkami, które mogłyby być przeznaczone docelowo na remonty zabytkowych figur czy kapliczek. Nie znaczy to jednak, że pozostajemy obojętni na te jakże ważne elementy naszego wspólnego, kulturowego dziedzictwa. Dlatego każdorazowe sygnały dotyczące złego stanu takich obiektów, będziemy przekazywać do urzędu konserwatorskiego, który uzgadnia programy rewitalizacji (tak właśnie stało się w przypadku opisanej wyżej figury). Jedynym dysponentem środków jest natomiast – po reorganizacji ZIKiT – obecny Zarząd Dróg Miasta Krakowa.

KRZYSZTOF JAKUBOWSKI

► **ciąg dalszy ze str. 1**

Przenośne grille, ruszty, różna, z których korzysta się sezonowo, okazjonalnie, użytkowane przez mieszkańców (osoby fizyczne) w rozumieniu przepisów nie są instalacją. Nie podlegają zatem przepisom uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego. Mieszkańcy wciąż będą mogli z nich korzystać.

Inaczej wygląda sytuacja z urządzeniami działającymi niezmiennie w tym samym miejscu oraz posadowionymi na stałe, tj. ciężkie grille ogrodowe. Takich urządzeń, w świetle zapisów uchwały sejmiku stosować nie będzie można.

Również jak chodzi o punkty gastronomiczne, będziemy mieli w przypadku grillów, rożnów, rusztów dwójaką sytuację:

» urządzenia, które działają sezonowo w punktach przenośnej gastronomii nie są urządzeniem stacjonarnym, a więc nie są instalacją (w rozumieniu przepisów) – nie ma więc podstaw prawnych do stosowania wobec nich zapisów uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego. Urządzenia takie, w punktach przenośnej gastronomii będą mogły być stosowane.

» urządzenia działające w punktach gastronomicznych przez cały rok, działające niezmiennie w tym samym miejscu oraz urządzenia posadowione na stałe jak np. ciężkie grille ogrodowe są instalacjami (w rozumieniu przepisów) – w tym wypadku mają zastosowanie wobec nich zapisy uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego. Nie będzie zatem można ich stosować, z wyjątkiem sytuacji gdy

instalacja objęta jest obowiązkiem uzyskania pozwolenia lub zgłoszenia (art. 96 ust. 8 ustawy POŚ).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, instalacje stosowane w gastronomii przystosowanej do obsługi ponad 500 osób na dobę podlegają obowiązkowi zgłoszenia organowi ochrony środowiska w trybie art. 152 ustawy POŚ, z wyjątkiem sytuacji, gdy gazy lub pyły wyprowadzane są do powietrza z instalacji w sposób niezorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych lub za pomocą wentylacji grawitacyjnych.

URZĄD MIASTA KRAKOWA
Wydział Komunikacji Społecznej

Gdy chodnik staje się luksusem...

W wielu zakątkach naszej dzielnicy brakuje podstawowej infrastruktury. Do kilku-nastu przystanków autobusowych można dojść tylko wąskim poboczem ruchliwej ulicy, a niektóre drogi po deszczu zamieniają się w grząskie bagno. Dla sporej rzeszy mieszkańców kanalizacja sanitarna jest dobrem nieosiągalnym. Życie poza ścisłym centrum ma wiele zalet, jednak niedoinwestowanie „przedmieść” potrafi bardzo uprzykrzyć życie.

Problem dotyczy całego Krakowa. Miasto przeznacza niewielkie środki na inwestycje poza ścisłym centrum, a dzielnice ze swoimi skromnymi budżetami nie są w stanie udźwignąć kosztownych przedsięwzięć. Zdarza się, że mieszkańcy czekają od 30 do 40 lat na budowę chodnika czy drogi. W dodatku miasto rozbudowuje się. Niestety nie towarzyszy temu rozwój infrastruktury, dlatego sytuacja może się jeszcze pogarszać.

Jednym z najważniejszych problemów jest brak chodników przy ruchliwych drogach. W wielu miejscach mieszkańcy, aby dostać się na przystanek, do szkoły czy sklepu muszą przemieszczać się poboczem ruchliwej drogi. W takiej sytuacji codzienny spacer staje się sporym wyzwaniem. Brak odpowiedniej infrastruktury stwarza również zagrożenie dla bezpieczeństwa. Każdego dnia wiele osób naraża swoje zdrowie i życie. W naszej dzielnicy jest kilkanaście lokalizacji, gdzie powinien

W tym roku planowana jest przebudowa pierwszej z nich. Po latach starań mieszkańcom udało się wywalczyć inwestycję. Jednak nie wiadomo kiedy rozpoczną się prace na ulicy Starowolskiej...

Przez wiele lat miasto przeznaczało bardzo małe środki na budowę chodników. Dzielnice były pozostawione same z problemem. Dlatego w 2014 r. zaproponowałem utworzenie specjalne-

Ul. Starowolska

Ul. Księcia Józefa

pilnie powstać chodnik. Problem dotyczy takich ulic lub ich fragmentów jak m.in. Jeleniowa, Jodłowa, Korzeniaka, Księcia Józefa, Leśna, Leśmiana, Modrzewiowa, Mirowska, Rzepichy i Starowolska. Na terenie Krakowa podobnych miejsc są setki.

Zazwyczaj budowa chodnika jest kosztowym i skomplikowanym przedsięwzięciem. Realizacja zadania często wiąże się z koniecznością wykupu terenów, przełożeniem instalacji oraz zasypianiem rowu melioracyjnego i wykonaniem nowego odwodnienia.

Niekiedy zdarza się, że potrzebna jest kompleksowa przebudowa ulicy. Z taką sytuacją mamy do czynienia na ulicach Jodłowej i Starowolskiej.

go programu budowy chodników. Dzięki zainteresowaniu mediów pomysł stał się głośny i udało się przekonać decydentów. Program pełną parą ruszył w 2018 roku. W zeszłorocznym budżecie 15 mln złotych zostało wyasygnowane na realizację inicjatywy. Jednak na 2019 rok środki zostały obniżone do 5,5 mln złotych. Na terenie Krakowa wytypowano ponad 200 miejsc, gdzie pilnie powinny zostać zbudowane chodniki. Łączny koszt realizacji może wynosić około 200-250 milionów złotych. Dlatego mieszkańcy będą jeszcze długo czekać na tego typu inwestycje. Wątpliwości budzi brak jasnych kryteriów wyboru zadań do realizacji. Jednak mimo pewnych mankamentów program znacząco poprawił sytuację. Ponadto jako dzielnica zabiegamy o realizację zadań ze Zwierzyńca. W miarę możliwości staramy się również finansować przedsięwzięcia ze środków dzielnicy. Jednak w wielu przypadkach nasz skromny budżet nie jest w stanie udźwignąć tak poważnych kosztów.

Sporo bocznych dróg nie ma utwardzonej nawierzchni. Piesi muszą cho-

dzić w błocie, a samochody mają kłopot z przejazdem. Problem dotyczy wielu krakowskich uliczek. Inwestycje są często bardzo kosztowne i skomplikowane. Drogi gruntowe zazwyczaj nie mają kanalizacji opadowej. Utwardzenie drogi wiąże się ze zmniejszeniem przepuszczalności nawierzchni. Warunkiem do wykonania prac często jest więc budowa odwodnienia, ponieważ zazwyczaj największy problem wiąże się właśnie z odprowadzeniem deszczówki. W niektórych rejonach sieć kanalizacyjna jest słabo rozwinięta. W naszej dzielnicy dodatkowo kłopotliwe są duże różnice w wysokości. Wiele traktów jest bardzo stromych, co powoduje znaczne podniesienie kosztów inwestycji. Staramy się jednak ze środków dzielnicy budować drogi, ale ze względu na dużą skalę potrzeb ciężko będzie rozwiązać powyższe problemy bez znaczącej pomocy miasta. Uważam, że w pierwszej kolejności należy stracić się utwardzać trakty, przy których domy stoją najdłużej. Urzędnicy niekiedy prezentują odmienny pogląd. W przeszłości zdarzało się, że z miejskich pieniędzy powstawały drogi do co dopiero zbudowanych apartamentow-

Ul. Jodłowa

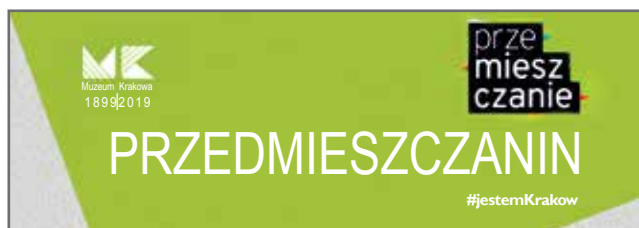
fot. K. Kwarciak

ców, podczas gdy inni mieszkańcy czekają na inwestycje od wielu lat...

W Krakowie wiele domów nie jest jeszcze podłączonych do kanalizacji sanitarnej. Trwa realizacja specjalnego programu. Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej prace znacząco przyspieszyły. Jednak lista oczekujących jest jeszcze długa, a niektórzy mieszkańcy od wielu lat starają się o kanalizację.

Chodnik, droga, oświetlenie czy kanalizacja nie mogą być luksusem. Mieszkańcy powinni mieć dostęp do podstawowej infrastruktury. Miasto musi położyć większy nacisk na wyrównywanie szans. Trzeba wreszcie nadrobić lata zaległości!

KRZYSZTOF KWACIAK

Predmieścia były nieodzowną częścią prawie każdej struktury miejskiej. Miały nieocenione znaczenie gospodarcze dla każdego miasta. To tam mieszkali ludzie, którzy w jakiś sposób wykraczali poza prawa, normy i zwyczaje typowe dla miast i mieszczaństwa. Za przedmieszczanina można wszak uznać zarówno lokatora podmiejskiego dworu z XVI, XVII, XVIII czy XIX w. jak i średniowiecznego partacza czy artystę zafascynowanego pięknem podmiejskiego krajobrazu.

Przez wiele dziesięcioleci, na pewno do początków XX wieku, Zwierzyńiec był właśnie takim przedmieściem. Ludzie tam mieszkający w większości zarabiali na życie dzięki funkcjonującemu w sąsiedztwie miastu a jednocześnie korzystali z uroków życia poza jego obrębem.

Dzisiaj trudno zdefiniować co to jest przedmieście i przedmieszczanie. Czy w ogóle istnieje odrębna grupa społeczna „przedmieszczan”? Gdzie znajdują się

przedmieścia? Czy przedmieścia to tereny położone wokół granic administracyjnych Krakowa? Czy jeszcze wewnątrz tych granic, a ich przedmiejskość definiuje typ zabudowy i zajęcia ich mieszkańców? Czy za przedmieszczan możemy uznać ludzi mieszkających w okolicznych do Krakowa osadach, jednakże pracujących w mieście? A może przedmieściami są współczesne osiedla mieszkaniowe, w których, podobnie jak na Zwierzyńcu sto lat temu, mieszkania są o wiele tańsze niż w prestiżowych miejskich dzielnicach?

Co definiuje miasto a co przedmieście, jeżeli chodzi o tkankę urbanistyczną? Czy są to rozwiązania komunikacyjne i cywilizacyjne? Czy charakterystyczny typ zabudowy? Czy też jej gęstość?

Gdzie w tym schemacie umieścić, kreowaną przez artystów „sielskość” przedmieść? Czy ucieczki

ludzi do podmiejskich osiedli domków jednorodzinnych i wielorodzinnych apartamentowców można uznać za podróż w poszukiwaniu przedmiejskiego dworku?

WACŁAW SZCZEPANIK
Kurator wystawy

Na wyżej postawione pytania spróbuje odpowiedzieć nowa wystawa w Domu Zwierzyńskim (ul. Królowej Jadwigi 41). „Przedmieszczanie” to pierwsza część projektu pt. „PrzeMieszczanie”, na który składa się pięć wystaw, poruszających problem opowieści o współczesnym mieszkańcu Krakowa i mieszczańinie w pojęciu ogólnym. Wystawa potrwa do 1 września br.

Zapraszamy!

Pocztówka z „Królowej Przedmieścia” ze zbiorów MHK

Czas pożegnań - ul. Senatorska 5

Senatorska 5

W ostatnich latach zdążyliśmy się już przyzwyczaić do pożegnań z wieloma szacownymi kamienicami i niepozornymi domami. Jedne znikają całkowicie burzone do fundamentów, inne są przebudowywane w sposób zupełnie zmieniający ich dotychczasowy charakter, a już na pewno pozbawiający je swego mieszczańskiego ducha.

Tak dzieje się dziś w przypadku rozbieranego od początku bm., domu przy ul. Senatorskiej 5. Kamieniczka ta, choć zajmowała sporą działkę, u zbiegu ulic Senatorskiej i Filareckiej, miała przyjazną jednopiętrową skalę i pamiętała czasy, kiedy Półwie Zwierzynieckie nie było jeszcze częścią Krakowa. Powstała zapewne przed 1910 rokiem a inwestorem był majster masarski Zygmunt Kopczyński, który tam zresztą zamieszkał. Rodzina Kopczyńskich należała w okresie międzywojennym do potentatów tej branży i posiadała kilka realności, m.in.: na Półwsiu, Zwierzyńcu i pobliskich Dębnikach.

Po ostatniej wojnie dom znany był przede wszystkim dzięki działającej tam fabryczce wody sodowej, należącej do Antoniego Jaworskiego. Ta jedyna w swoim rodzaju firma zajmowała lokal

na prawo od bramy. Obok wody sodowej, sztandarowym produktem była tam oranżada, nabijana do szklanych butelek ze specyficznym, pałkowatym zamknięciem, zwanych w Krakowie krachlami. Sprzedaż połączona była zwyczajowo z usługą nabijania syfonów (ciekawe kto z młodszych czytelników wie o co chodzi?). Już od wejścia słodko uderzał w nozdrza niepowtarzalny zapach i mnóstwo unoszących się w powietrzu bą-

belków. Kto choć raz tam był, nigdy nie zapomni tamtych organoleptycznych wrażeń. Firma Jaworskiego przetrwała do końca lat 70., później pomieszczenie to było użytkowane sporadycznie.

Tylko najstarsi pamiętają, że wcześniej działała w tym lokalu jedna z dwu okolicznych aptek, założona jeszcze przed ostatnią wojną, opatrzona godłem św. Teresy (drugą „Pod Aniołem”, przy ul. Kościuszki zlikwidowano przed dwoma laty). Niestety, nieremontowaną kamienicę odebrana prawowitym właścicielom, dotykała powolna degradacja. Doszło do tego, że w lipcu 1965 r., w lokalu apteki zarwał się strop, ale na szczęście obyło się bez wypadku. Aptekę jednak natychmiast zamknięto i – jak się okazało – już na zawsze, a lokal przejął Jaworski.

W lokalu narożnym, rodzina Kopczyńskich prowadziła masarnię, odebraną w czasach PRL-u i „uspołecznioną”. Później najemcy zmieniali się, a ostatnimi czasy najdłużej przetrwała tam kwiaciarnia. Stali mieszkańcy opuścili dom wiele lat temu. Niemal do końca została tylko mocno starsza, przygarbiona pani, widywana przed domem z nieodłączną miotłą, jeszcze kilka lat temu. Kamienica przy ul. Senatorskiej 5, zostanie wkrótce zastąpiona kilkukondygnacyjnym budynkiem mieszkalno-biurowym. Tymczasem, kunsztownie opakowana materiałem zabezpieczającym, będzie powoli rozbierana. Wyrok zapadł już dawno...

KRZYSZTOF JAKUBOWSKI

Kamienica przy Senatorskiej 5 przygotowana do rozbiórki

fot. K. Jakubowski

Wydawca: Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec ul. Bolesława Prusa 18, 30-117 Kraków

Redaktor naczelny: Szczesny Filipiak

Kurier Zwierzyniecki redagowany jest przez zespół w składzie: Ilona Stus - redaktor prowadzący, Szczesny Filipiak, Krzysztof Jakubowski, Teresa Machowska, Jakub Markowski, Krzysztof Kwarciak, Witold Górny.

Adres Redakcji: Biuro Rady Dzielnicy VII „Zwierzyniec”, ul. Bolesława Prusa 18, tel. 12 421-56-66, 12 429-90-47

e-mail: kurier.zwierzyniecki@gmail.com, rada@dzielnica7.krakow.pl

Czynne: pon., śr., czw., pt. 10.00-14.00; wt. 11.00-13.00 i 15.00-17.00

Druk: ALNUS sp. z o.o., ul. Cechowa 51 A, 30-614 Kraków, tel.: 12 659 71 80, email: alnus@alnus.pl, www.alnus.pl

nr 1 (245) • Luty - Kraków 2019 • ISSN 1505-7062 • nakład 4 tys. egz. • egzemplarz bezpłatny

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redakcyjnego opracowywania tekstów oraz zmiany ich tytułów.